

Broj: 04-05-4-1760/19
Sarajevo, 16. 9. 2019. godine

**SAOPĆENJE ZA JAVNOST O OBJAVLJENOM IZVJEŠTAJU REVIZIJE UČINKA
„UPRAVLJANJE PROGRAMIMA SUFINANSIRANJA ZAPOŠLJAVANJA“**

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine proveo je reviziju učinka o temi „Upravljanje programima sufinansiranja zapošljavanja“. Predmet revizije bili su programi sufinansiranja zapošljavanja (u daljem tekstu programi) koje je kreirao i finansirao Federalni zavod za zapošljavanje (u daljem tekstu Zavod) i koji su realizovani u saradnji sa kantonalnim službama za zapošljavanje u periodu 2015-2018. godine.

Rezultati revizije pokazali su da nije osigurano efikasno upravljanje programima sufinansiranja zapošljavanja niti je izvršena procjena stvarnih efekata utrošenog javnog novca.

Svaki od posmatranih programa provodio se duži vremenski period, a nijedan nije realizovan u planiranom iznosu. Od ukupno planiranih cca 100 miliona KM, do kraja 2018. godine realizovano je cca 55,3 miliona KM. Iako započeti programi nisu bili okončani i nije potvrđena opravdanost ulaganja javnih sredstava u iste, Zavod je započinjao sa realizacijom novih programa. Primjera radi, do kraja 2018. godine nije okončan program sufinansiranja zapošljavanja koji je započet još u 2015. godini. Ovakav način planiranja i realizacije značajno otežava kontrolu i praćenje programa koji su realizovani u posmatranim godinama.

Programi su bili više orijentisani na poslodavce nego na nezaposlene osobe, zbog čega se nezaposleni na veliki broj mjera nisu mogli samostalno prijaviti. Ciljevi su bili uopćeni, široko postavljeni i nisu u dovoljnoj mjeri usmjeravani na konkretne ciljne grupe kojima je pomoći u zapošljavanju bila najpotrebija, kao i na osobe koje su godinama prijavljene na biro za zapošljavanje. Tako je u mjere koje nisu imale definisane konkretne ciljne grupe („Prilika za sve“, „Sezonsko zapošljavanje“ i slično) u posmatranim godinama utrošeno cca 31,7 miliona KM, što predstavlja 57% od ukupno utrošenih sredstava.

Kriteriji za učešće poslodavaca u programima nisu bili adekvatno utvrđeni, zbog čega se dešavalo da isti poslodavci iz godine u godinu koriste sredstva programa bez obaveze da dugoročnije zaposle nezaposlenu osobu. To je ostavljalo mogućnost poslodavcima da nakon završetka programa zaposle drugu osobu čije se zapošljavanje subvencionira, a da pritom Zavod ne prikupi povratne informacije o daljem radnom angažovanju osoba koje su prethodno učestvovali u programu.

Identifikovano je više uzroka nedovoljnog praćenja efekata programa, a revizija posebno ukazuje na neadekvatne evidencije o nezaposlenim osobama, nedostatak procedura za praćenje efekata programa i neadekvatne indikatore za ocjenu učinka provedenih programa.

Zaključeno je da upravljanje programima sufinansiranja zapošljavanja treba biti unaprijeđeno kako bi se za uložena javna sredstva proizveli željeni efekti i osiguralo dugoročnije zapošljavanje što većeg broja nezaposlenih, prevashodno teže zapošljivih osoba.

Ured za reviziju smatra važnim istaknuti da se nezaposlenost, kao jedan od najozbiljnijih društvenih problema, ne može riješiti samo kratkoročnim zapošljavanjem osoba u okviru programa sufinansiranja zapošljavanja. Rješavanje ovog dugogodišnjeg problema zahtijeva strateški pristup i cjelovitu reformu, koja uključuje uređivanje zakonske i podzakonske regulative iz oblasti zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba.

